

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Hazırlanmış Bilimsel Kitap ve Ders Kitapları

Scientific Books and Course Books for Teaching Turkish as a Foreign Language

Tazegül DEMİR ATALAY¹

Demir Atalay, T. (2023). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde hazırlanmış bilimsel kitap ve ders kitapları. *Bezgek Yabancılar Türkçe Öğretimi Dergisi*, 2(2), 87-98. <http://dx.doi.org/10.56987/bezgek.23>

Makale Hakkında

Geliş Tarihi: 27.04.2023
Kabul Tarihi: 12.05.2023
Yayın Tarihi: 15.06.2023

Anahtar Sözcükler

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi
Türkçe öğretimi
Dil öğretimi

Article Info

Received: 27.04.2023
Accepted: 12.05.2023
Published: 15.06.2023

Keywords

Teaching Turkish as a foreign language
Teaching Turkish
Language teaching

Öz

Bu araştırmanın amacı, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında 2011-2022 yılları arası yayımlanan kitap çalışmalarını tespit etmektir. Çalışmada Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında basılan kitaplar incelenmiş olup elde edilen bulgular tablolar hâlinde gösterilmiştir. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Bu yöntemle elde edilen veriler doğrultusunda hazırlanan bulgular kod, frekans ve temalar hâlinde sunulmuştur. Araştırma sonucunda alana ilişkin 2011-2022 yılları arasında toplam 83 kitap çalışmasının olduğu tespit edilmiştir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanıyla ilgili kitap çalışmasının en fazla 2021 yılında, en az çalışmanın ise 2015 yılında yapıldığı bulgusuna ulaşılmıştır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimiyle ilgili yapılan inceleme sonucunda alana yönelik yayımlanmış olan kitapların künyesi 2011 yılından 2022 yılına kadar incelenip sınıflandırılmıştır. Geçmişten günümüze yapılan çalışmalar karşılaştırıldığında özellikle 2000 öncesi dönemde Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında uzman yetersizliği, alana gereken önemin verilmemesi, materyallerin eksik olması, üniversitelerde bu alana ilişkin çalışmaların olmaması veya yetersiz olması gibi sebeplerden dolayı çalışmaların sayısının az ve verimsiz olduğu söylenebilir. Üniversitelerde Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin akademik boyut kazanması, bu alana ilişkin literatür oluşturulması, araştırmaların ve uzmanların sayısının artması, yeni kurumlar açılması ve var olan kurumların güçlendirilmesi, çağdaş yaklaşımın ve bu yaklaşıma uygun yöntem ve tekniklerin kullanılması gibi sebeplerden dolayı 2000'li yıllardan günümüze gelindiğinde Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanına ilişkin yapılan çalışmaların sayısında ve niteliğinde ciddi bir artış olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Abstract

This study determines the books published between 2011 and 2022 on teaching Turkish as a foreign language. It examines the books published on teaching Turkish as a foreign language and presents the findings in tables. The study, which is a document review, presents the findings reached in line with the data in code, frequency, and themes. According to the results of the study, there are 83 books published between 2011 and 2022 on teaching Turkish as a foreign language. In addition, 2021 is the year with the highest number of books on teaching Turkish as a foreign language, while 2015 is the year with the lowest. Moreover, the study examines and classifies the tags of the books published in this field from 2011 to 2022. Considering all the studies carried out, it is possible to say that scientific studies were few and inefficient, especially in the pre-2000 period, due to the lack of experts in the field of teaching Turkish as a foreign language, the lack of attention to this subject, the lack of materials, and the insufficient studies on this field in universities. Also, it is clear that since the 2000s, the number and quality of studies on this subject have increased due to reasons such as the teaching of Turkish as a foreign language in universities gaining an academic dimension and the formation of literature on this topic, the increase in research and experts, the opening of new institutions and the strengthening of existing ones, the use of contemporary approaches and appropriate methods and techniques.

¹ Kafkas Üniversitesi, Kars, Türkiye. tazeguldemir@gmail.com

Giriş

Türkçe, yeryüzünde binlerce yıldır kullanılmakla beraber dünya üzerinde en çok konuşulan dillerden biridir. Bu sebeple Türkçenin kullanımı geniş bir alanda yayılım göstermektedir. Türkçenin tarihsel gelişimini, değişimini ve nesilden nesile nasıl aktarıldığını incelemek için bu alana yönelik olarak tarihin farklı dönemlerinde farklı amaçlarla yapılan çalışmalara bakmak gerekir. Türkçenin ve öğretiminin köklü bir tarihi olsa da Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin köklü bir tarihi bulunmamaktadır. Literatüre bakıldığında tarihimizde Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin Kaşgarlı Mahmut'un Divanü Lügati't-Türk ile başlatıldığı belirtilmektedir.

Köktürk öncesi dönemde ve Köktürk Dönemi'nde Çinlilerle yoğun ilişkiler kurulmuştur. Bu döneme ait olan Orhun Yazıtları'nda Türkçenin başka milletler tarafından öğrenildiğini ifade eden bilgiler mevcuttur. Ayrıca Orhun Yazıtları'nın bir tarafının Çince yazılması bu bilgiyi doğrulamaktadır (Biçer, 2012).

Uygur Dönemi'nde Böğü Kağan'ın Çin'den getirttiği Mani rahipleri Maniheizm'i yaymak istemişlerdir. Bunu gerçekleştirebilmek için Türkçe öğrenmeye başlamışlardır. Daha sonraki dönemlerde ise Mani rahipleri dinlerini yaymak amacıyla kitaplar da yazmışlardır. Aynı dönemde Türkler, komşu olduğu devletlerle ilişki kurabilmek ve duygu ve düşüncelerini ifade edebilmek için diğer devletlerin dillerini de öğrenmişlerdir. Bu durumu Uygur Dönemi'ne ait yazıtlarda görmek mümkündür (Biçer, 2012; Aykaç, 2015)

Karahanlı Dönemi'nde iki büyük eser ön plana çıkmaktadır. Bunlar Yusuf Has Hacıp'in yazdığı Kutadgu Bilig ve Kaşgarlı Mahmut'un yazdığı Divanü Lügati Türk adlı eserdir. Kutadgu Bilig, Türkçe konusunda bilgilendirici ve yol gösterici olsa da Türkçe öğretimi konusunda yetersizdir. Divanü Lügati't-Türk ise Türkçe öğretimi açısından en göze çarpan, dikkate alınması gereken, Türkçenin yapı taşlarından olan bir eserdir. Bu eser, Araplara Türkçe öğretmek amacıyla yazılmakla birlikte Türkçenin temellerinin atıldığı ve Türkçenin önemini dünyaya kanıtlandığı üstün bir eserdir.

Kıpçak Dönemi'nde Türkçenin yabancı dil olarak öğretimiyle ilgili çalışmalar hız kazanmış olup bu çalışmalar daha sistemli bir hâle getirilerek konuyla ilgili yazılan eserlerin sayısında bir artış olmuştur. Memlük Devleti'nin hâkimiyet kurduğu bu dönemde yönetimin ve ordunun Türklerden oluşması Türkçenin önemini artmasını ve öğretiminin büyük yol almasını sağlamıştır. Bu dönemde Türkçeye verilen talep arttıkça bu konuda yazılan eserlerin sayısında da bir artış gözlemlenmiştir. Bu dönemde ele alınan önemli eserlerden biri de Codex Comanicus'tur. Latin harfleriyle yazılan bu eserin amaçlarından biri de Kıpçak Türkçesini öğretmektir (Çiftçi ve Demirci, 2018; Biçer, 2012).

Selçuklu Dönemi Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili çalışmalar açısından bakıldığında yetersiz, kısır bir dönem olmuştur. Bu dönemde daha çok bilim dili ve resmî dil olarak Arapça ve Farsçanın kullanılıyor olması Türkçenin ise iletişim amaçlı kullanılması Türkçenin önceki dönemlerden gelen baskınlığını kaybetmesine sebep olmuştur. Dönemin devlet adamı Karamanoğlu Mehmet Bey'in "Bugünden sonra divanda, dergâhta, bargâhta, mecliste, meydanda Türkçeden başka dil konuşulmaya!" sözü ve buyruğu bu durumu özetler niteliktedir. Türkçe için olumsuz gibi görünse de bu durumun olumlu tarafları da bulunmaktadır. Aynı zamanda büyüyen Selçuklu Devleti himayesine başka milletleri de almaya başlamıştır. Bu milletlerle ticari ve siyasi ilişkiler kurulması Türkçenin başka milletlerce öğrenilmesini sağlamıştır (Çiftçi ve Demirci, 2018; Biçer, 2012).

Çağatay Dönemi'nde önceki dönemlere göre bir canlanma söz konusudur. Timur Dönemi'nde Türkçenin edebî bir dil olması için gayret gösterilmesi, millî bir şuur oluşturulması Çağatay Dönemi'nde bir canlanma sağlamıştır. Bu canlanma hem Türk dilinde hem de Türk edebiyatında gerçekleşmiştir. Ayrıca ana dili öğretimi için birçok eser kaleme alınmıştır. Bu dönemde öne çıkan en önemli eserlerden

biri de Ali Şîr Nevai'nin yazdığı Muhakemetü'l-Lugateyn isimli eserdir. Bu eserle dil öğretimi amaçlanmamış, Farsçanın Türkçeden üstün olmadığını ifade etmek amaçlanmıştır (Biçer, 2012).

Osmanlı Dönemi'nde Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin kaynağını devşirme sistemi oluşturmaktadır. Bu sistem Osmanlı ordusundaki Yeniçeri Ocağı'na alınacak gayrimüslim olan çocuklara Türkçe öğretilmesine ilişkin çalışmalara dayanmaktadır. Aynı zamanda Osmanlı Devleti gücü ve konumu itibarıyla çok geniş sahalarda hâkimiyet kurmasından dolayı Türk diline olan ilginin artmasını da beraberinde getirmiştir. Buna bağlı olarak Osmanlı ile siyasi, askeri ve ticari ilişkiler kuran diğer devletler de Türk dilini öğrenmek durumunda kalmışlardır. Bu konuyla ilgili kitaplar yazılmasının yanı sıra sonraki yıllarda bazı ülkelerin okullarında ve üniversitelerinde Türkçe öğretimi ile ilgili çalışmalar yapılmıştır (Aykaç, 2015).

Cumhuriyet Dönemi'nde ise Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında yapılan çalışmalar eskiye nazaran oldukça yoğunlaşmıştır. Bu çalışmalar farklı üniversitelerin öncülüğünde gerçekleşip gelişim göstermiştir. Bu üniversitelerin başında Boğaziçi Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi gelmektedir. Aynı zamanda bu üniversiteler söz konusu alanla ilgili kaynakların yazılmasına da öncülük etmiştir (Erdem, 2009).

Başlangıçta Ankara'da kurulan dil eğitim merkezleri ilerleyen senelerde başka üniversitelerde farklı isimlerle kurulmaya devam etmiştir. Kurulan bu merkezler Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında yapılan çalışmalara katkı sağlayıp Türkçenin ulusal ve uluslararası düzeyde öneminin ve tanınırlığının artmasını sağlamıştır. Bu gelişmeler ışığında Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi önem kazanmış olup alana yönelik yapılan çalışmalar da hız kazanmaya başlamıştır. Bu çalışmalar yurt içi ve yurt dışı olmak üzere çeşitli bölge ve düzeylerde karşımıza çıkmaktadır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi üniversitelerde, üniversitelere bağlı dil merkezlerinde, farklı kurum ve kuruluşlarda gerçekleştirilmektedir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimiyle ilgili daha önce çalışmalar yapılmış olsa da bu alanın kurumsallaşması 1984 yılında Ankara Üniversitesine bağlı TÖMER'in kurulmasıyla gerçekleşmiştir. Daha sonraki süreçte farklı üniversitelere bağlı Türkçe öğretim merkezlerinin kurulması bu alanda ilerleme kaydedilmesini sağlamıştır. Bu üniversitelerin başında Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi gelmekteydi. Bu üniversiteler yurt dışından gelen öğrencilere Türkiye Türkçesini öğretmiştir. Bu süreçte bazı eksiklikler göze çarpmaktaydı. Eksikliklerin en önemlisi ise ders malzemelerinin yetersiz olmasıydı. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında çalışan okutmanlar kendi imkânlarıyla hazırladıkları ders notlarıyla Türkçe öğretmeye çalışmaktaydı. 2002 yılına kadar Türkçe Öğreniyoruz ders kitabı kullanılıyordu, 2002 yılına gelindiğinde ise Ankara TÖMER çalışmalarıyla "Hitit Yabancılar İçin Türkçe" ders kitabını hazırlamıştır. İlerleyen süreçte ise diğer TÖMER kuruluşları da kendi ders kitaplarını hazırlamaya başlamışlardır (Biçer, 2012; Köse ve Özsoy, 2020).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi kapsamında 1992 yılında "Büyük Öğrenci Projesi" başlatılmıştır. Bu projeye birlikte Türkiye'nin akraba toplulukları arasındaki tarihi ve kültürel bağlarını pekiştirmek, bu bağları geliştirmek, Türkiye Türkçesini öğretmek, Türkçenin yaygınlaşmasını sağlamak, Türk kültürünü tanıtmak ve yeni nesillere aktarmak amaçlanmıştır (Köse ve Özsoy, 2020).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında öne çıkan diğer bir kuruluş ise TİKA'dır. Türkiye, Türk Cumhuriyetleri ile olan ilişkisini, iş birliğini ve bağlarını geliştirmek amacıyla 1992 yılında "Türk İş Birliği ve Koordinasyon Ajansı"nı (TİKA) kurmuştur. TİKA, yurt dışındaki üniversiteler ile iletişim hâlinde olup bu üniversitelerin Türkçe öğretimiyle ilgilenen bölümleriyle iş birliği içinde hareket etmektedir. Bu iş birliği doğrultusunda TİKA bu üniversitelere çeşitli yardımlarla

katkı sağlamaktadır. Ayrıca TİKA'nın ders materyali olarak hazırladığı “Orhun Türkçe Öğreniyoruz” seti bulunmaktadır.

TÖMER, TİKA'nın desteğiyle beraber 1992 yılında Türkiye'ye gelecek öğrenciler için Türkçe öğretimi hazırlıklarına başlamıştır. Dilbilim, filoloji ve Türk dili gibi alanlardan mezun olan gençleri Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi stajı bünyesine almıştır. Bu çalışma sayesinde Türkçe öğretimi gerçekleştiren TÖMER öğretmenleri, staj bünyesindeki genç öğretmenlere Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin yöntem ve tekniklerini öğrenmeleri konusunda rehber olmuşlardır (Köse ve Özsoy, 2020).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi konusunda önemli çalışmalar yapan diğer bir kuruluş ise 2007 yılında Ankara'da kurulan Yunus Emre Enstitüsüdür. Yunus Emre Enstitüsü; Türkiye'yi, Türk dilini, Türkiye'nin kültürel mirasını, sanatını ve kültürünü tanıtmakla beraber Türkiye'nin başka ülkeler ile kültürel bağlarını ve dostluğunu geliştirmek gibi amaçlarla kurulmuştur. Ayrıca Türk dilini tanımak ve bu amaçla eğitim almak isteyenlere yurt dışında hizmet vermek için çalışmalar yapmaktadır (Çiftçi ve Demirci, 2018).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanıyla ilgili kurum ve kuruluşların çıkardığı bazı eserler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo1. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kurum ve Kuruluşların Hazırlamış Oldukları Eserler

TİKA	Türkçe Öğreniyoruz: Orhun Seti
TİKA	Türkçe Öğreniyoruz: Güneş Seti
ANKARA ÜNİVERSİTESİ (TÖMER)	Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	Yabancılar İçin Türkçe Seti
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	Yabancılar İçin Çalışma Kitabı Seti
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	Yabancılar İçin Türkçe Seti
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	Yabancılar için Türkçe Dil Bilgisi
YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ	Yedi İklim Türkçe Seti
YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ	Resimlerle Kelime Öğreniyorum
YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ	Türkçe Öğreniyorum Seti
YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ	Çocuklar İçin Türkçe Seti
YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ	Yabancılar İçin Türkçe Konuşma Kılavuzu
YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ	Yedi İklim Türkçe Konuşma ve Yazma Kitabı
DEDAM	Yabancılar İçin Dil Bilgisi A1-A2
DEDAM	İzmir Yabancılar İçin Türkçe Seti
DİLMER	Türkçe Okuyorum
DİLMER	Yabancı Dilim Türkçe
DİLMER	Kendi Kendime Türkçe
DİLMER	Dinle Yakala Yaz
DİLSET	Gökkuşluğu Türkçe Öğretim Seti
DİLSET	Türkçe Çalışma Kitabı Seti
DİLSET	Türkçe Dil Bilgisi Seti

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimiyle ilgili çalışmalar gerçekleştiren dil öğretim merkezlerinin eğitimleri belli bir program çerçevesine dayanmamaktaydı. Türkçe öğretiminde kullanılan tek kaynak Ankara TÖMER'in okutmanları adına hazırladığı “Ders Notları” kitabıydı. Bu kitap okutmanlara yol gösterici nitelikte olup işlenecek konuların nasıl öğretilmesi gerektiğini anlatmaktaydı. Bu nedenle Ankara Üniversitesi TÖMER programla ilgili ilk çalışmasını 2015 yılında gerçekleştirdi. Oluşturulan çalışma grubuyla beraber “Yabancı Dil Olarak Türkçe Programı” hazırlandı ve yayımlandı. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi konusunda program geliştirme amacıyla başvuru alan bir diğer kaynak ise *Maarif Vakfı* tarafından hazırlanan “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı”dır. Bu programda yurt dışındaki Türk öğrencilere verilecek eğitimin belli bir sistem içinde ve belli bir düzeyde yürütülmesi, bunların takip edilebilmesi için amaçlanmıştır. Program niteliği taşıyan bir diğer çalışma ise Yunus Emre Enstitüsünün desteği ile hazırlanan “Yabancı Dil Olarak Türkçe İlk Kazanımlar İçin Başvuru Rehberi A1.1 Düzeyi”dir. Bahsedilen bu programlara bakıldığında üç programın ortak amacı ders kitapları hazırlanırken öğretilmesi hedeflenen dil düzeylerinin

kazanımlara göre aşamalandırılması, ölçme ve değerlendirme ölçütlerinin belirlenmesidir (Köse ve Özsoy, 2020; Göçer, 2009).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimiyle ilgili çalışmalar yapılmış olsa da bu alanda ilerleme bazı akademisyenlerin ve alan uzmanlarının yeterli ilgi göstermemesi ve çalışmalara destek olmaması nedeniyle hak ettiği konuma getirilememiştir. Yurt dışında yaşayıp ülkemizdeki üniversitelerde Türkçe öğrenmek isteyen yabancı öğrencilerin sayısının artması Türkçeye verilen önemi de artırmıştır (Kılınç ve Şahin, 2012, akt. Demir ve Özdemir, 2017).

1990'lı yıllarda alınan bir kararla ilköğretim sekiz yıla çıkarılmıştır. Bunun sonucunda Türkçe öğretmeni yetiştirilmesine verilen önem artmış olup kurumlarda Türkçe öğretmenliği bölümleri açılmaya başlanmıştır. Bu bağlamda YÖK başkanlığında hazırlanan lisans programlarına Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi dersi eklenmiştir. Ayrıca birçok üniversite bu alana yönelik lisansüstü eğitimler vermeye başlamış olup akademisyenler bu alana yönelik makaleler ve kitaplar yazmaya başlamıştır (Göçer, 2009).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimiyle ilgili yapılan akademik etkinlikler ulusal ve uluslararası düzeyde olup bu etkinliklerin sayısı her geçen yıl artmaktadır. TÖMER'in, üniversitelerin ve Türk toplulukları ile ilgili araştırmalar yapan merkezlerin kendi bünyelerinde düzenlemiş oldukları tartışmalar, bilgi şöenleri, kongreler Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanına büyük katkı sağlamaktadır. Son yıllarda hemen hemen her üniversite Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi adına merkezler kurmuş olup bu merkezlere TÖMER adını vermiştir. Dil öğretim merkezlerinin, üniversitelerin veya konuyla ilgilenen alan uzmanlarının çıkardığı kitaplar, yabancı dil olarak Türkçe öğretimine büyük bir zenginlik, birikim katmıştır ve bilgi kaynağı oluşturmuştur.

Bu araştırmada Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında 2011-2022 yılları arası yayımlanan kitap çalışmalarını tespit etmek amaçlanmıştır.

Yöntem

Bu araştırmada 2011-2022 yılları arasında Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında yayımlanan kitap çalışmalarını tespit etmek amacıyla nitel yaklaşımla gerçekleştirilmiş "doküman incelemesi" deseninden faydalanılmıştır. Belgesel tarama olarak da bilinen doküman analizinde, var olan kayıt ve belgeler incelenerek veri elde edilmektedir. Doküman analizi, belli bir amaca dönük olarak kaynakları bulma, okuma, not alma ve değerlendirme işlemlerini kapsamaktadır (Karasar, 2005).

Bulgular

Bu araştırmada doküman incelemesi sonucu 2011-2022 yılları arasında Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında yayımlanan kitap çalışmalarına ulaşılmıştır. Doküman incelemesi sonucunda elde edilen veriler şu şekildedir:

Tablo 2. 2011-2013 Yılları Arasında Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Alanında Yayımlanan Kitaplar

Tema	Kodlar	Frekans
2011-2013 Yılları Arası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Kitapları	2011	
	2012	8
	2013	4
Toplam		17

2011-2013 yılları arasında yayımlanan kitap çalışmalarına bakıldığında en fazla çalışmanın 2012 yılında yapıldığı görülmüştür. 2011 yılında f(5), 2012 yılında f(8), 2013 yılında ise f(4) yayımlanan kitap çalışması bulgusuna ulaşılmıştır. 2011-2013 yılları arasında yayımlanan kitap çalışmalarına ilişkin örnek künyeler şu şekildedir:

“Nurlu, M. (2011). *Fransa'da Türkçe öğretimi*. Sarkaç Yayınları.”

“TDK, 1. (2011). *Uluslararası dünya dili Türkçe bilgi şöleni (sempozyumu) bildirileri*. Ankara.”

“Yaylı, D. ve Bayyurt, Y. (Editörler) (2011). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi politika yöntem ve beceriler*. Anı Yayıncılık.”

“Aksan, M. ve Uçar, A. (2012). *5. uluslararası Türkçenin eğitimi-öğretimi kurultayı bildirileri*. Mersin Üniversitesi Yayını.”

“Aksan, M. ve Aksan, Y. (2012). *Türkçe öğretiminde güncel çalışmalar*. Mersin Üniversitesi Yayını.”

“Demirel, Ö. (2012). *Yabancı dil öğretimi*. Pegem Akademi Yayınları.”

“İşcan, A. (2012). *Yabancı dil öğretimi ve yabancı dil olarak Türkçe öğretimin tarihçesi, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi* (Ed. Aziz Kılınc, Abdullah Şahin). Pegem Akademi Yayınları.”

“Şahin, A. vd. (2012). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi*. Pegem Akademi Yayınları.”

“Yılmaz, E. Gedizli, M. Özcan, M. ve Koçmar, Y. (2012). *Türkçenin eğitimi-öğretimi üzerine çalışmalar*. Pegem Akademi Yayınları.”

“Durmuş, M. (2013). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi*. Ankara Grafiker Yayınları.”

“Durmuş, M. ve Okur, A. (Editörler) (2013). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi el kitabı*. Ankara Grafiker Yayınları.”

“Güzel, A. ve Barın, E. (2013). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi*. Akçağ Basım Yayın.”

Yine tablodaki veriler dikkate alındığında 2012 yılında sadece 4 kitap yayınlanmış ve bu kitaplar içerik olarak Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi içeriğiyle şekillendirilmiştir.

Tablo 3. 2014-2016 Yılları Arasında Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Alanında Yayımlanan Kitaplar

Tema	Kodlar	Frekans
2014-2016 Yılları Arası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Kitapları	2014	2
	2015	1
	2016	3
Toplam		6

2014 -2016 yıllarına bakıldığında Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında genel olarak kitap çalışmalarının az olduğu söylenebilir. 2014 yılında f(2), 2015 yılında f(1) ve 2015 yılında f(3) kitap çalışması olmak üzere bu yıllarda toplam f(6) kitap çalışması bulgusuna ulaşılmıştır. 2014-2016 yılları arasında yayımlanan kitap çalışmalarına ilişkin örnek künyeler şu şekildedir:

“Durmuş, M. ve Okur, A.(Editörler)(2014).*Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi el kitabı*. Ankara: Grafiker Yay.”

“Şahin, A.(Editör)(2014).*Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi kuramlar, yaklaşımlar ,etkinlikler*. Ankara: Pegem Akademi Yay.”

“Sarıçoban, A. (2015).*Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi metodolojisi*. Anı Yay.”

“Demirel, Ö. (2016). *Yabancı dil öğretimi* (9. Baskı). Pegem Akademi.”

“Okur, A., İnce, B. ve Güleç, İsmail (Editörler). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi Üzerine Araştırmalar*. Sakarya Üniversitesi, TÖMER.”

“Yıldırım, Faruk ve Tüfekçioğlu, Burak (Editörler) (2016). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi yöntemler-beceriler uygulamalar*. Pegem Akademi Yay.”

Yine tablodaki veriler dikkate alındığında 2015 yılında sadece 1 kitap yayınlanmış ve bu grupta en az kitap yayınlanan yıl olarak tespit edilmiştir. Bununla birlikte 2016 yılında 3 kitap yayınlanmıştır ve bu gurubun en fazla kitap yayınlanan yılı olarak tespit edilmiştir. Bu kitaplar içerik olarak Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi içeriğiyle şekillendirilmiştir.

Tablo 4. 2017-2019 Yılları Arasında Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Alanında Yayımlanan Kitaplar

Tema	Kodlar	Frekans
2017-2019 Yılları Arası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Kitapları	2017	2
	2018	6
	2019	10
Toplam		18

Tablo 3’e bakıldığında Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında yayımlanan kitap çalışmalarının 2017 yılından 2019 yılına doğru giderek arttığı bulgusuna ulaşılabılır. 2017 yılında f(2), 2018 yılında f(6) ve 2019 yılında ise f(10) kitap çalışması olduğu görülmüştür. 2017-2019 yılları arasında yayımlanan kitap çalışmalarına ilişkin örnek künyeler şu şekildedir:

“İşcan, A. (2017). *Filmlerle Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi*. Nobel Yay.”

“Yiğit, M. (2017). *Kültürel etkileşim bağlamında yabancı dil olarak Türkçe öğretimi*. Hiperyayın.”

“Çelik, H. ve Biçer, İ. A. (2018). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma ve yazma kulüp çalışmaları*. Yade Yayınları.”

“Karademir, E. ve Koç, A. (2018). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma ve yazma kulüp çalışmaları*. Yade Yayınları.”

“Şimşek, P. (2018). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde ana dil ve dil ailesi etkisi*. Pegem Akademi.”

“Özmen, S. (2018). *Yabancılar için Türkçe*. Delta Kültür Yayınevi.”

“Tüfekçioğlu, B. (2018). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik sözcükler*. Pegem Akademi.”

“Erdoğdu, H. (2018). *Yabancılar için Türkçe*. Alternatif Yay.”

“Altunkaya, H., Erdem, İ., Doğan, B. (2019). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi*. Pegem Akademi Yay.”

“Boylu, E. (2019). *Kuramdan uygulamaya yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ölçme ve değerlendirme*. Pegem Akademi Yay.”

“Güleç, İ., Sella, E., Okur, A. ve İnce, B. (2019). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yeni yönelimler*. Sakarya Üniversitesi Yayınları.”

“Güzel, A. ve Barın, E (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi*. Akçağ Yayınları.”

“Karagöl, E. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dinleme becerisi*. Pegem Akademi Yay.”

“Kardaş, M. N. (2019). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi*. Pegem Akademi.”

“Nurlu, M. (2019). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi*. Kalem Kitap Yay.”

“Şen, Ü. (2019). *Dil eğitiminin temel kavramları*. Pegem Akademi Yay.”

“Yaylı, D. ve Bayyurt, Y. (2019). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi: Politika, yöntem ve beceriler*. Anı Yay.”

Yine tablodaki veriler dikkate alındığında 2017 yılında sadece 2 kitap yayınlanmış ve bu grupta en az kitap yayınlanan yıl olarak tespit edilmiştir. Bununla birlikte 2019 yılında 10 kitap yayınlanmıştır ve bu gurubun en fazla kitap yayınlanan yılı olarak tespit edilmiştir. Bu kitaplar içerik olarak Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi içeriğiyle şekillendirilmiştir.

Tablo 5. 2020-2022 Yılları Arasında Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Alanında Yayımlanan Kitaplar

Tema	Kodlar	Frekans
2020-2022 Yılları Arası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Kitapları	2020	10
	2021	26
	2022	6
Toplam		42

2020-2022 yılları arasında yayımlanan kitap çalışmalarına bakıldığında 2020 yılında f(10), 2021 yılında ise f(26) ve 2022 yılında f(6) olduğu görülmüştür. Bu yıllar içerisinde en fazla kitap çalışmasının 2021 yılında yapıldığı söylenebilir. 2020-2022 yılları arasında yayımlanan kitap çalışmalarına ilişkin örnek künyeler şu şekildedir:

“Kocaman Gürata, E. ve Durmuş, M. (2020). *Özel amaçlı yabancı/ikinci dil öğretimi kapsamında akademik amaçlı Türkçenin yeri*. Pegem Akademi.”

“Çekici, Y. E. (2020). *Yabancılar için Türkçe kelime soruları*. Akademisyen Kitabevi.”

“Güneş, Ö. (2020). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi programı*. Türkiye Maarif Vakfı.”

“Güleç, İ. ve Ömeroğlu, E. (2020). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kültür etkileşimi*. Nobel Akademik Yay.”

“Fişekçioğlu, A.(2020) *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimine giriş, açıklamalı ana kavramlar el kitabı (öğretmenlere lisans lisansüstü öğrencilerine yönelik)* .Nobel Akademik Yay.”

“Boylu, E. (2021). *Soru ve cevaplarla yabancı dil olarak Türkçe öğretimi el kitabı*. Pegem Akademi Yayınları.”

“Şen, Ü. (2021). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi*. Pegem Akademi Yayınları.”

“Boylu, E. ve İltar, L. (2021). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi politika, program, yöntem ve öğretim*. Pegem Akademi Yayınları.”

“Benzer, A. (2021). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde işlevsel dil bilgisi*. Pegem Akademi Yayınları.”

“Memiş, M. (2021). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimin güncel sorunları*. Pegem Akademi Yayınları.”

“Polatcan, F. (2021). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde ölçek geliştirme*. Duvar Kitabevi Yayınları.”

“Köksal, D., Ulum, Ö.G. ve Duruk, E. (Ed.). (2021). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi-Dil politikası-Kültür-Yöntem-Teknoloji*. Nobel Akademik Yay.”

“Demir, S. (2021). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yeni bir olgu: Dilbilimsel artıklık ve uzatım*. Nobel Akademik Yay.”

“Aktaş, E. ve Halitoğlu, V. (Ed.). (2021). *Etkinlik temelli yabancı dil olarak Türkçe öğretimi*. Nobel Akademik Yay.”

“Erdost, Ö. (Ed). (2022). *Türkçenin yabancı dil olarak Öğretim*. Ankara Eğitim Yayınevi.”

“Kana, F. ve Geçgel, H. (2022). *Yabancı dil Olarak Türkçe Öğretimi Araştırmaları I*, Holistence Publications.”

“Kana, F. ve Geçgel, H. (2022). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi araştırmaları II*, Holistence Publications.”

Yine tablodaki veriler dikkate alındığında 2022 yılında sadece 6 kitap yayınlanmış ve bu grupta en az kitap yayınlanan yıl olarak tespit edilmiştir. Bununla birlikte 2021 yılında 26 kitap yayınlanmıştır ve bu gurubun en fazla kitap yayınlanan yılı olarak tespit edilmiştir. Bu kitaplar içerik olarak Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi içeriğiyle şekillendirilmiştir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Eski ve köklü bir tarihe sahip olan Türkçe dünyada en çok konuşulan diller arasında yer almaktadır. Bu bağlamda bakıldığında Türkçe, günümüzde hem ana dili hem de yabancı dil olarak öğretilmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi çok eski zamanlara dayansa da bu alanla ilgili yapılan çalışmalar oldukça kısıtlı olup bu alanla ilgili çok az sayıda eser verilmiştir. Çağdaş yaklaşım, gelişen teknoloji, değişen koşullar, yenilenen yöntem ve teknikler sayesinde günümüze yaklaştıkça yabancı dil olarak Türkçe öğretimiyle ilgili yapılan çalışmaların sayısı artmış ve bu çalışmalar farklı kurum ve kuruluşların bünyesinde çeşitlilik göstererek ortaya çıkmıştır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin üniversitelerde ders olarak okutulmaya başlanmasıyla bu alanda yapılan çalışmaların sayısında hızlı bir artış görülmüş olup bu alan akademik bir boyut kazanmıştır. Bu çalışmada Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında basılan kitaplar incelenmiş olup elde edilen bulgular tablolar hâlinde gösterilmiştir.

Bulgulara bakıldığında alana ilişkin 2011-2022 yılları arasında toplam 83 kitap çalışmasının yapıldığı görülmüştür. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanıyla ilgili kitap çalışmasının en fazla 2021 yılında, en az çalışmanın ise 2015 yılında yapıldığı tespit edilmiştir. 2021 yılında 26 kitabın yayınlanmış olmasını Covit 19 ve beraberinde pandemiye denk gelen 2020 yılında sosyalliğin minimuma indirilmesi ve beraberinde akademisyenlerin yoğun çalışabilme imkânı elde etmesine bağlayabiliriz. Bu çalışmadan hareketle alana yönelik yapılmış olan diğer çalışmalar incelenmiş, sonuçları karşılaştırılmış ve yorumlanmıştır.

Alana yönelik yapılan çalışmalara bakıldığında ise Maden ve Kızıldaş (2019) yapmış oldukları araştırmada yabancı dil olarak Türkçe öğretimi konusuyla ilgili 2017 yılına kadar yapılmış olan çalışmaları incelemişlerdir. Bu inceleme sonucunda 136 yayına ulaşımlardır. Bu yayınlar kitap/kitap bölümü, tez, bildiri ve makale şeklindedir. Ayrıca elde ettikleri verilerden hareketle kitap ve kitap bölümüyle ilgili çalışmaların yakın tarihe geldikçe artış gösterdiğini ifade etmişlerdir.

Alana yönelik yapılan çalışmalara bakıldığında Pekacar vd. (2018) bilimsel yayınlar üzerine yaptıkları çalışmada 286 ders kitabına ulaşımlardır. 1990 yılına kadar kitapların nitelikli yayınlar olarak karşımıza çıkmadığı sonucuna ulaşımlardır. Yaptıkları araştırma sonucunda 2000 yılından itibaren ders kitaplarının sayısında ve niteliklerinde bir artış gözlemlemişlerdir. Çiftçi ve Çoşkun (2017) Türkçenin yabancı dil olarak öğretimiyle ilgili yapılan çalışmaları incelediklerinde en fazla çalışmanın kitap alanında yapıldığını görmüşlerdir. Toplam 365 kitap yazılmış olup bu kitapların 191'i 2001-2010 yılları arasında yer almaktadır. Bu kitapların 260'ı herhangi bir konuyla ilişkilendirilmeyen ders kitapları olup alana ilişkin herhangi bir sözlük de bulunmamaktadır. Maden ve Kızıldaş (2019) Türkçenin yabancı dil

olarak öğretimi alanıyla ilgili yapmış oldukları kaynakça çalışmasında 136 yayına ulaşmışlardır. Bu çalışmaların 28'i kitap olarak yayımlanmıştır. Kitapların 26'sı ana dili öğretimiyle ilgiliyken 2'si Türkçenin yabancı dil olarak öğretimiyle ilgilidir. Elde ettikleri verilerden hareketle kitap ve kitap bölümüyle ilgili çalışmaların yakın tarihe geldikçe artış gösterdiğini ifade etmişlerdir. Kahrıman vd. (2013) ise çalışmalarında 205 kitaba ulaşmışlardır.

Sonuç olarak bakıldığında Türkçenin yabancı dil olarak öğretimiyle ilgili yapılan kaynakça çalışmalarında alana yönelik yazılmış olan kitapların yıl yıl incelenip sınıflandırıldığı görülmüştür. Geçmişten günümüze bakıldığında özellikle 2000 öncesi dönemde Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanına gereken önemin verilmemesi, yeterli materyallerin olmaması, alanında uzman kişilerin sayısının azlığı, üniversitelerde bu alana ilişkin çalışmaların olmaması veya yetersiz olması gibi sebeplerden dolayı çalışmalar sayıca çok az ve niteliksizdir. Üniversitelerde Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin akademik boyut kazanması, bu alana ilişkin talebin, araştırmaların ve uzmanların sayısının artması, yeni kurumlar açılması ve var olan kurumların güçlendirilmesi, çağdaş yaklaşımın ve bu yaklaşıma uygun yöntem ve tekniklerin kullanılması gibi sebeplerden dolayı 2000'li yıllardan günümüze gelindiğinde Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanına ilişkin yapılan çalışmaların sayısında ve niteliğinde ciddi bir artış olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kaynaklar

- Aykaç, N. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin genel tarihçesi ve bu alanda kullanılan yöntemler. *Turkish Studies*, 10(3), 161-174.
- Bıçer, N. (2012). Hunlardan günümüze Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 1(4), 107-133.
- Çiftçi, Ö. ve Çoşkun, H. (2017). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında yapılan çalışmaların farklı değişkenlere göre tasnifi. *International Journal of Language Academy*, 5(4), 205-214.
- Çiftçi, Ö. ve Demirci, R. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimiyle ilgili bir kaynakça denemesi. *Turkish Studies*, 13(28), 265-339.
- Demir, K. ve Özdemir, A. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanındaki bilimsel makalelere bakış. *Turkish Studies*, 12(14), 105-120.
- Demir, Ş. (2014). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi: Yöntemler, uygulamalar, öğrenme ve öğretmede karşılaşılan bazı sorunlar. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum*, 3(7), 144-158.
- Erdem, İ. (2009). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimiyle ilgili bir kaynakça derlemesi. *Turkish Studies*, 4(3), 888-937.
- Göçer, A. (2009). Türkiye'de Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen lise öğrencilerinin hedef dile karşı tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Turkish Studies*, 4(8), 1298-1313.
- Kahrıman, R., Dağtaş, A., Çapoğlu, E. ve Ateşal, Z. (2013). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi kaynakçası. *Türk Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 80-132.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Köse, D. ve Özsoy, E. (2020). Türkiye'de Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin otuz yılı: 1990-2020. *Turkophone*, 7(2), 27-54.
- Maden, S. ve Kızıлтаş, M. (2019). Türkçe öğretiminin tarihsel gelişimiyle ilgili bir kaynakça derlemesi. *Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 5(3), 119-135.
- Pekacar, Ç. Bekeyeva, N. Pekacar, B. Y. (2018). *Türkçenin yabancı dil öğretimi ile ilgili bilimsel yayınlar üzerine istatistiksel bir değerlendirme*. Alaş Aydınları Uluslararası Konferansı, Kazakistan.

Extended Abstract

Turkish has been used for thousands of years and is one of the most spoken languages in the world. For this reason, the use of Turkish is widespread in a wide area. To examine the historical development and change of Turkish and how it is transferred from generation to generation, it is necessary to look at the studies conducted for different purposes in different periods of history in this field. Although there is a deep-rooted history of Turkish and its teaching, teaching Turkish as a foreign language does not have a deep-rooted history. Examining the literature, it is stated that teaching Turkish as a foreign language in our history started with the *Divanü Lügati't-Türk* of Kaşgarlı Mahmut.

Language education centers, which were initially established in Ankara, continued to be established in other universities under different names in the following years. These established centers have contributed to the studies in the field of teaching Turkish as a foreign language and have increased the importance and recognition of Turkish at national and international levels. In light of these developments, teaching Turkish as a foreign language has gained importance, and studies in the field have started to gain momentum. These studies are encountered in various regions and levels, both at home and abroad. Teaching Turkish as a foreign language is carried out in universities, language centers affiliated with universities, and different institutions and organizations.

Although there have been previous studies on teaching Turkish as a foreign language, the institutionalization of this field was realized with the establishment of TÖMER affiliated with Ankara University in 1984. In the later process, the establishment of Turkish teaching centers affiliated with different universities led to progress in this field. Among these universities are Boğaziçi University, Istanbul University, and Middle East Technical University. These universities have taught Turkey Turkish to students coming from abroad. There were some shortcomings in this process. The most important of the shortcomings was the inadequacy of the course materials. Lecturers working in the field of teaching Turkish as a foreign language were trying to teach Turkish with the lecture notes they prepared with their means.

Academic activities in teaching Turkish as a foreign language are at national and international levels, and the number of these activities is increasing every year. Discussions, symposiums, and congresses organized by TÖMER, universities, and centers researching Turkish communities make a great contribution to the field of teaching Turkish as a foreign language. In recent years, almost every university has established centers for teaching Turkish as a foreign language and named these centers TÖMER. The books published by language teaching centers, universities, or field experts who are interested in the subject have added a great wealth and knowledge to teaching Turkish as a foreign language and have become a source of information.

This research is a document analysis carried out with a qualitative approach to identify the books published on teaching Turkish as a foreign language between 2011 and 2022. In document analysis, data is obtained by examining existing records and documents. It includes the processes of finding, reading, taking notes, and evaluating resources for a specific purpose (Karasar, 2005).

Turkish, which has an ancient and deep-rooted history, is among the most spoken languages in the world. In this context, Turkish is taught both as a mother tongue and as a foreign language today. Although teaching Turkish as a foreign language dates back to ancient times, the studies on this field are very limited, and very few works have been given in this field.

Thanks to the contemporary approach, developing technology, changing conditions, and renewed methods and techniques, the number of studies on teaching Turkish as a foreign language has increased and these studies have emerged with diversity within different institutions and organizations.

With the teaching of Turkish as a foreign language course in universities, there has been a rapid increase in the number of studies in this field and this field has gained an academic dimension. This study examines the books published in the field of teaching Turkish as a foreign language and presents the findings in tables.

The findings show that a total of 83 books were published between 2011 and 2022 in this field. According to this, the books on teaching Turkish as a foreign language were published at most in 2021 and at least in 2015. We can attribute the publication of 26 books in 2021 to the minimization of sociality in 2020, which coincides with Covid-19 and the pandemic, and to the fact that academics have the opportunity to work intensively. This study examines other studies in the field and compares and discusses the results.

Looking at the studies in the field, Maden and Kızıldaş (2019) review the research conducted until 2017 on teaching Turkish as a foreign language in their study. As a result of this review, they reach 136 publications. These publications are books/book chapters, theses, papers, and articles. In addition, based on the data they obtained, they state that the studies on books and book chapters have increased as they come to the present.

In the bibliographic studies on teaching Turkish as a foreign language, the books written for the field are examined and classified year by year. From the past to the present, especially in the pre-2000 period, the studies are very few in number and unqualified due to reasons such as not giving the necessary importance to the field of teaching Turkish as a foreign language, lack of sufficient materials, the low number of experts in the field, and the lack of studies on this field in universities. Also, it's clear that since the 2000s, the number and quality of studies on this subject have increased due to reasons such as the teaching of Turkish as a foreign language in universities gaining an academic dimension and the formation of literature on this topic, the increase in research and experts, the opening of new institutions and the strengthening of existing ones, the use of contemporary approaches and appropriate methods and techniques.